

OECD-rapport om undervisning af elever med indvandrerbaggrund i Danmark, marts 2010

1/5

Om OECD-rapporten

OECD gennemfører i perioden 2008-10 undersøgelser og analyser af uddannelse blandt borgere med indvandrerbaggrund i Østrig, Irland, Holland, Norge, Sverige og Danmark. Der udarbejdes en rapport for hvert land samt en samlet rapport.

Rapporten om Danmark er blevet til på baggrund af tilgængeligt statistisk materiale samt interviews med interessenter og forskere samt besøg på skoler

Dette notat giver et kort resumé af centrale konklusioner og anbefalinger i rapporten om Danmark. KL's kommentarer fremgår under hvert punkt.

OECD-panelets bud på status: Dårlige elevresultater og lav deltagelse i videre uddannelse for elever med indvandrerbaggrund

- Elever med indvandrerbaggrund opnår signifikant dårligere skoleresultater end danske elever i læsning, matematik og naturfag.
- Når det gælder valg af ungdomsuddannelse vælger elever med indvandrerbaggrund i højere grad end danske elever en erhvervsuddannelse frem for en gymnasial uddannelse
- Kun 39 % af de elever med indvandrerbaggrund, der påbegynder en erhvervsuddannelse, fuldfører den. Der er langt flere piger end drenge med indvandrerbaggrund, der gennemfører deres erhvervsuddannelse (47 % mod 30 %).

KL mener, at de dårlige skoleresultater for mange elever med indvandrerbaggrund er uacceptable.

Målsætningen om, at 95 % af elever skal gennemføre en ungdomsuddannelse, gælder også for elever med indvandrerbaggrund. Kun 64 % af disse elever gennemfører en ungdomsuddannelse (2007).

Forskningen viser heldigvis, at der er et stort uddannelsesmæssigt potentiale hos unge med indvandrerbaggrund. Det skal vi være meget bedre til at udnytte, både i folkeskolen og i det videre uddannelsessystem. Derudover er der en stor bevidsthed hos både de unge og hos deres forældre om, at uddannelse er vigtig. Det skal vi bygge på!

Udvalgte forslag fra OECD-panelet til indsatsområder, der kan fremme bedre elevresultater

1. Der er behov for at professionalisere ledelsen i folkeskoler og på erhvervsuddannelser

- Det er afgørende at professionalisere ledelserne på folkeskoler og erhvervsuddannelser gennem bedre uddannelse.
- Ledelserne bør i højere grad fokusere på at udvikle lærernes kompetencer til at imødekomme behov hos forskellige elever og på at rekruttere højt kvalificerede lærere, herunder lærere med indvandrerbaggrund.

KL er enig i, at ledere og lærere i folkeskolen skal have et meget stærkt fokus på, hvordan de kan fremme læringsudbyttet hos alle elever, herunder elever med indvandrerbaggrund, som ofte har dansk som andetsprog. Kommunerne og skolerne må prioritere lærernes kompetencer i dansk som andetsprog og andetsprogspædagogik.

KL er enig i, at lærere med indvandrerbaggrund kan være en meget positiv ressource på skolerne.

2. Undervisning i dansk som andetsprog skal være i fokus på alle klassetrin og tilbuddet bør være på samme høje niveau i alle kommuner

- I dag er der stort fokus på, at eleverne opnår basiskompetencer i dansk. Dette skal følges op på mellemtrinnet og i udskoling.
- I gymnasierne bør der være fokus på akademisk dansk og i erhvervsuddannelserne på teknisk dansk.

KL er enig i, at kommuner og skoler bør prioritere lærernes kompetencer i dansk som andetsprog og andetsprogspædagogik.

Derudover tilslutter KL sig anbefalingen om, at der skal være fokus på dansk i form af bl.a. faglig læsning i hele skoleforløbet. Undersøgelser viser, at dette bør være et indsatsområde for alle elever, da også mange danske elever på mellemtrinnet og i udskolingen får for lidt ud af det, de læser. Dette får konsekvenser for elevernes mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Det vil være en rigtig god idé, at folkeskoler og ungdomsuddannelser får større viden om, hvad der undervises i, og hvordan der undervises på de forskellige niveau. Det kan fx ske gennem gensidige praktikordninger eller andre former for samarbejder, hvor lærere og ledere snakker om forventninger til læring på tværs af skoleformer.

3. Indsatsen for at informere og samarbejde med indvandrer elevernes forældre om deres vigtige rolle i forhold til deres børns læring bør intensiveres yderligere

KL er enig i, at der kan gøres endnu mere for at informere og samarbejde med forældrene til elever med indvandrerbaggrund.

Forskning viser, at en aktiv familiekultur, hvor man familien fx spiser et hovedmåltid sammen, jævnligt diskuterer, hvad man har set i fjernsynet, læser og laver fællesaktiviteter, fremmer elevernes læring. Det gælder både i danske familier og i familier med indvandrerbaggrund. Den viden bør kommuner og skole tage afsæt i i skole-hjem-samarbejdet.

Derudover bør kommuner, skoler og Ungdommens Uddannelsesvejledning have fokus på at inddrage forældre til elever med indvandrerbaggrund, når de unge skal vælge uddannelse.

4. Erhvervsuddannelsernes opgave med at fremme læring hos en elevgruppe præget af stor mangfoldighed bør udvikles

- Der skal bl.a. større fokus på basisfærdigheder og sprogstøtte.

KL mener, at opgaven med at fremme læring og gode uddannelsesresultater går på tværs af folkeskole og ungdomsuddannelser.

Det vil være en rigtig god idé, at folkeskoler og ungdomsuddannelser får større viden om, hvad der undervises i, og hvordan der undervises på de forskellige niveauer og samarbejder om opgaven. Det kan fx ske gennem gensidige praktikordninger eller andre former for samarbejder, hvor lærere og ledere snakker om forventninger til læring på tværs af skoleformer.

5. Støtten til elever med indvandrerbaggrund bør implementeres mere konsekvent i hele uddannelsessystemet

- De nationale mål og rammer for indsatsen for elever med indvandrerbaggrund (fx i form af læreruddannelse (og mål for dansk som andetsprog) er gode. I nogle kommuner og på nogle skoler halter det imidlertid med omfanget og kvaliteten af de konkrete tilbud til eleverne.

KL mener, at mange kommuner og skoler arbejder meget målrettet og systematisk med at fremme læring hos elever med indvandrerbaggrund. Sådan bør det være i alle kommuner.

KL opfordrer til, at alle skoler arbejder systematisk med løbende mål for den enkelte elev, der følges op, bl.a. i elevplanen. Dette tilgang er særlig vigtig i arbejdet med elever, der har behov for ekstra støtte, herunder elever med indvandrerbaggrund. Disse elever bør have en udvidet elevplan.

Der bør samarbejdes systematisk mellem skoler og fritidsinstitutioner om at udvikle indsatsen for de tosprogede børn og unge.

6. Der er behov for mere systematisk dokumentation og opfølgning af resultater hos elever med indvandrerbaggrund

- Skoler og kommuner skal i højere grad dokumentere og følge op på læringsudbyttet hos elever med indvandrerbaggrund i elevplanerne og i kvalitetsrapporterne.
- Undervisningsministeriet bør sætte mål for at reducere forskellen i resultater mellem elever med indvandrerbaggrund og andre elever og sørge for tilgængelige data, der kan bruges til at sammenligne mellem de to elevgrupper.

KL opfordrer til, at alle skoler arbejder systematisk med løbende mål for den enkelte elev, der følges op, bl.a. i elevplanen. Dette er særlig vigtigt i arbejdet med elever, der har behov for ekstra støtte, herunder elever med indvandrerbaggrund.

7. Overordnet er der behov for et klart politisk lederskab der fremmer integration og inklusion

- Hvis Danmark skal opnå fuldt udbytte af globaliseringen, må alle ansvarlige myndigheder og aktører klart signalere en mere åben og

imødekomme tilgang til den mangfoldighed i befolkningen og blandt eleverne, der allerede er en realitet.

- Uddannelsessystemet som helhed må tage ansvar for at imødekomme forskellige elevers behov og nære høje forventninger til indvandrerelever.

KL er enig i, at forskellighed er og bør være en naturlig del af det danske samfund. En vellykket integration af borgere med indvandrerbaggrund kræver en aktiv vilje og åbenhed. Dette er ikke mindst vigtigt i folkeskolen.

KL mener, at det er meget vigtigt at sende et signal til elever og forældre med indvandrerbaggrund om, at skolen har høje forventninger til deres læringsresultater og til deres bidrag til de fællesskaber, de indgår i, fx i skolen.